

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0453 van 6 november 2012
in de zaak 1112/0167/A/2/0135

In zake:

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Jan BOUCKAERT en Jan ROGGEN
kantoor houdende te 1000 Brussel, Loksumstraat 25
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
Agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Limburg

verwerende partij

*Tussenkomen
partijen:*

1. de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

2. het college van burgemeester en schepenen van de stad **Genk**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Wim MERTENS
kantoor houdende te 3580 Beringen, Scheigoorstraat 5
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 28 oktober 2011, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Limburg van 8 september 2011 waarbij aan de eerste tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windturbine en een middenspanningscabine.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 18 september 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde LIEVENS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan BOUCKAERT die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Andy BEELEN die loco advocaat Christian LEMACHE verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Pieter Jan VERVOORT die verschijnt voor de eerste tussenkomenende partij en advocaat Joris GEBRUERS die loco advocaat Wim MERTENS verschijnt voor de tweede tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

De nv ████████ verzoekt met een aangetekende brief van 16 december 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 10 januari 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

2.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Genk verzoekt met een aangetekende brief van 23 december 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 10 januari 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

IV. FEITEN

Op 29 april 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de eerste tussenkomenende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een windturbine en een middenspanningscabine”*.

Het perceel is, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 april 1979 vastgestelde gewestplan ‘Hasselt-Genk’, gelegen in industriegebied. Het perceel is

eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 25 augustus 1988 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg, 'NA 1 NIJVERHEIDSZONE ALBERTKANAAL 1', meer bijzonder in een zone voor industriegebied ten zuiden van de [REDACTED]. Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 27 mei 2011 tot en met 25 juni 2011, worden geen bezwaarschriften ingediend.

De Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer verleent op 24 mei 2011 een gunstig advies.

De stedelijke brandweer verleent op 25 mei 2011 een gunstig advies, mits naleving van de opgelegde voorwaarde met betrekking tot de sleutelkluis.

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer verleent op 30 mei 2011 een voorwaardelijk gunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

De betrokken windturbines zijn gelegen binnen het luchtruim rond het reservevliegveld van Zutendaal. Daarom mogen deze in geen geval een hoogte van 122m boven het grondniveau overschrijden.

Wij verzoeken u tevens, ten minste 60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden de onderstaande instanties schriftelijk op de hoogte te brengen van de begindatum van de werkzaamheden, het effectief oprichten van de constructies, het einde van de werken en de eventuele ontmanteling van de constructies met vermelding van de juiste posities in Lambertcoördinaten en de totale hoogte van de obstakels teneinde, zo nodig, de luchtvaartkaarten aan te passen en het vliegend personeel te informeren.

...

Windenergie-installaties dienen voorzien te worden van een automatisch waarschuwingssysteem, dat bij defecten(defecte lamp, stroomonderbreking,...) een centrale waarschuwt. Defecten dienen onverwijld gemeld te worden aan het “Military Detachment for Coordination”... De defecten moeten binnen de 48 uren opgelost zijn. In geval van erge panne, zal dagelijks een omstandig verslag aan de bovenvermelde dienst worden overgemaakt.

...”

De milieudienst van de stad Genk verleent op 31 mei 2011 een gunstig advies.

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent op 14 juni 2011 een gunstig advies.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, afdeling Limburg verleent op 20 juni 2011 een gunstig advies.

Op 29 juni 2011 verleent het college van burgemeester en schepenen van de stad Genk het volgende gunstige advies:

“ ...

2.3 Verenigbaarheid met de voorschriften inzake ruimtelijke ordening (ruimtelijke uitvoeringsplannen, plannen van aanleg, verkavelingsvoorschriften en verordeningen)

De aanvraag is in overeenstemming met de voorschriften van het gewestplan;

De aanvraag is in overeenstemming met de goedgekeurde stedenbouwkundige voorschriften van het hoger vermeldde bijzonder plan van aanleg/ruimtelijk uitvoeringsplan;

Er werd voldaan aan het besluit van de Vlaamse regering van 1 oktober 2004 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie-voorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater: de ingediende hemelwateraanstiplijst werd gecontroleerd en correct bevonden;

Er moet een milieuvergunning aangevraagd of voldaan te worden aan de meldingsplicht. De stedenbouwkundige vergunning blijft echter geschorst tot de milieuvergunning definitief is verleend of de melding is gebeurd;

...

2.7 Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

Aan deze aanvraag kan een **gunstig advies** verleend worden, daar:

- *De turbine niet in de nabijheid van een woonwijk ingeplant wordt;*
- *De windturbine kadert in een duurzaam energiebeleid;*
- *Er geen bezwaarschriften werden ingediend tijdens de periode van het openbaar onderzoek.*

...”

Het Vlaamse Energieagentschap verleent op 12 augustus 2011 een ongunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

In onderhavig voorstel wordt een deelzone, noordelijk gelegen in de industriezone, op de rechteroever van het kanaal en begrensd door de woonzone [REDACTED], voorgesteld. De exploitant geeft aan het industrieterrein te willen opdelen in deelzones en een aanpak te ontwikkelen per deelzone, om tot een inplanting van 1 tot 2 windturbines per deelzone te komen.

Het is in voorliggende dossier echter onduidelijk en onzeker of deze aanpak ook concreet wordt verder gezet. Met enkel deze intentie is het in voorliggend dossier niet na te gaan in hoeverre de oprichting van de voorgestelde singuliere windturbine voldoende garanties geeft op een optimale en maximale invulling van het industrieterrein. De bouw van de voorgestelde singuliere turbine is dan ook ruimtelijk en landschappelijk in de huidige vorm van het voorstel niet gewenst. Het is van belang om aan te geven op welke wijze de oprichting van een singuliere windturbine garanties geeft op een maximale invulling van deze potentiële zone voor windturbines.

...”

Op 8 september 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden en doet hierbij de volgende overwegingen gelden:

“ ...

Beschrijving van de omgeving en de aanvraag

De aanvraag betreft de oprichting van een windturbine met een ashoogte van 113,5m, een tiphoogte van 150m en een rotordiameter van 71m met bijhorende middenspanningscabine op het regionaal bedrijventerrein [REDACTED]. De turbine wordt gebundeld met de grootschalige lijninfrastructuur gevormd door het Albertkanaal en de primaire gewestwegen N76 en N702.

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

...

De aanvrager heeft onderzoek uitgevoerd naar de diverse mogelijkheden die er zijn voor de inplanting van windturbines op de site [REDACTED]. Hiertoe werd deze grootschalige industriezone opgesplitst in deelzones omdat de creatie van een specifieke en geordende structuur over de gehele site te sterk wordt bemoeilijkt door de talloze beperkingen inzake veiligheid, gezondheid, luchtvaart,... Bovendien zijn heel wat van de aanwezige bedrijven niet bereid om de werken van hun bedrijf en de uitbreidingsmogelijkheden ervan te hypothekeren door windturbines. Door het werken met deelzones kan sneller voortgang worden geboekt om uiteindelijk een groter en samenhangend windmolenpark te creëren. De deelzone is noordelijk van het Albertkanaal gelegen en heeft de vorm van een driehoek. Door de keuze van de inplanting van de turbine centraal in dit gebied wordt tegemoet gekomen aan het belangrijkste milieuaspect, zijnde geluid. Dit levert zo weinig mogelijk hinder op naar de aangrenzende woonzone [REDACTED]. Daarnaast wordt eveneens voldoende afstand gehouden van het pleistergebied nabij het Albertkanaal en het natuurgebied De Maten ten westen van de inplantingsplaats ook de laad- en de losactiviteiten van de bedrijven naast het Albertkanaal niet gehypothekeerd. In die zin kan de oprichting van een solitaire turbine in deze deelzone worden aanvaard.

De projectzone ligt zoals vermeld op het regionale bedrijventerrein [REDACTED], in de hoek gevormd door de grootschalige mijninfrastructuren Albertkanaal en de primaire wegen N702 en N76. Door het gebied loopt bovendien een hoogspanningsleiding van 150kV op hoge pylons die visueel sterk aanwezig zijn in het landschap. In de onmiddellijke nabijheid vormen de schoorstenen (hoogte 143m) en de koeltorens van de elektriciteitscentrale van Langerlo en de 220m hoge VRT-mast duidelijke bakens in het landschap. Door de turbine in deze geïndustrialiseerde zone toe te laten kan de open ruimte worden gevrijwaard. Het principe van de gedeconcentreerde bundeling is bijgevolg gerespecteerd.

De projectlocatie biedt duidelijke potenties voor de inplanting van windturbines. De zone werd in het Windplan Vlaanderen ook al aangeduid als prioritair te ontwikkelen voor de plaatsing van windturbines. Ruimtelijk kan dan ook gunstig geoordeeld worden voor deze locatie. De schaal van het landschap en de lijninfrastructuur stemmen overeen met het voorgestelde project, waardoor het project potentieel bestaanbaar is met de onmiddellijke omgeving.

De inplanting van de turbine zal slechts een relatief beperkte oppervlakte innemen waardoor de negatieve impact op de industriële potenties van het gebied verwaarloosbaar zijn. De verwevenheid van de functies in het betrokken gebied worden door het project bijgevolg niet in het gedrang gebracht. Door de aanwezige hoogspanningsleiding met kenmerkende hoge vakwerkpylonen en het regionale bedrijventerrein met vele grootschalige en hoge constructies is het betrokken landschap al niet meer onaangestast. De bijkomende visuele hinder die door het project wordt veroorzaakt is bijgevolg relatief en in functie van het algemeen belang aanvaardbaar. De inplanting van de windmolen is bepaald op basis van windopvang, bundeling langs de lijninfrastructuur, afstand tot bewoning, afstand tot telecomstralen, minimaliseren van geluidshinder en een inplanting die nauw aansluit bij de lijninfrastructuren. Het project is bijgevolg bestaanbaar met de onmiddellijke omgeving.

Er wordt door het inplanten van windturbines in de voorgestelde invulling geen significante negatieve invloed op het landschap en op de natuur en avifauna verwacht.

De oorzaak van het voortgebrachte geluid is tweevoudig. Het wordt vooral gegenereerd door de rotatie van de wieken die een zoevend geluid voortbrengen. Anderzijds wordt geluid geproduceerd door de in de gondel opgestelde apparatuur, in het bijzonder de windturbinegenerator. De mogelijke maatregelen aan de bron worden genomen om de geluidsproductie tot een minimum te beperken. Het gaat hierbij onder meer om de isolatie van de generatorbehuizing, aerodynamische wieken, en dergelijke meer.

Er bevinden zich geen woningen van derden op minder dan 250m van de turbines. De initiatiefnemer stelt alles in het werk om het geluidsniveau te reduceren tot een niveau waarbij hinder voor de omgeving zoveel mogelijk wordt vermeden. Het project dient in elk geval steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines' van 2006.

Slagschaduw komt voor wanneer de zon door de rotor van de windturbines schijnt. In de zone gelegen in de projectiezone van de rotor, kan de schaduw van de wiek zichtbaar zijn als een intermitterende schaduw.

Uit de bijgevoegde slagschaduwanalyse blijkt dat er zich geen woningen van derden binnen de contour van 30 uur slagschaduw per jaar bevinden. De projectontwikkelaar dient in elk geval de nodige maatregelen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden inzake slagschaduw uit de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines' van 2006 wordt voldaan.

Uit de veiligheidsstudie komt naar voor dat zowel de directe risico's voor personen in de omgeving van het windturbinepark als de indirecte risico's ten aanzien van in de omgeving aanwezige gevaarbronnen aanvaardbaar of verwaarloosbaar zijn.

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer legt als voorwaard een hoogtebeperking op van 122m omwille van het luchtruim rond het reservevliegveld van Zutendaal. De turbines dienen bebakend te worden. Op basis van recent ontvangen informatie lijkt het ons mogelijk dat de opgelegde hoogtebeperking onder voorwaarden wordt geschrapt. Het goedgekeurd transformatieplan van de Federale Minister van Defensie voorziet namelijk in de sluiting van 23 militaire kazernes, waaronder die van Zutendaal. De landingsbaan van het reservevliegveld blijkt bovendien in bijzonder slechte staat te zijn. Indien het vliegveld nog sporadisch bij oefeningen of operationele ontplooiing zou worden ingezet, kunnen de turbines in de betrokken zone worden stilgelegd met de rotor in V-stand, waaronder de totale hoogte van ca. 125m AGL niet zal worden overschreden. Dit lijkt ons voldoende garanties te bieden om de veiligheid van het vliegverkeer te verzekeren.

...

Bijgevolg wordt op 8 september 2011 het volgende beslist:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft een vergunning af aan de aanvrager die ertoe verplicht is

1°...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- *De voorwaarden opgenomen in het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer (zie bijlage) met betrekking tot de bebakeningen van de turbines dienen stipt te worden gevolgd;*
in het geval van oefeningen of operationele ontplooiing van het reservevliegveld van Zutendaal, dient de turbine onmiddellijk te worden stilgezet met de rotor in V-stand;

- *Het project dient steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines';*
 - *Het project dient inzake slagschaduw steeds te voldoen aan de voorwaarden gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines';*
 - *De aanvrager verbindt zich ertoe om bij buitendienststelling of bij negatieve revisie van een windturbine deze te ontmantelen en volledig af te breken waarbij het terrein terug in zijn oorspronkelijke staat wordt hersteld.*
- ...

Dit is de bestreden beslissing.

De nv [REDACTED] heeft bij aangetekende brief van 27 oktober 2011 een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0146/SA/2/0115.

De Raad heeft de vordering van de nv [REDACTED] met een arrest van 6 november 2012 (nummer A/2012/0452) ontvankelijk en gegrond verklaard en de bestreden beslissing van 8 november 2011 vernietigd. Tegelijk werd aan de verwerende partij het bevel gegeven om binnen een termijn van vijf maanden, te rekenen vanaf de datum van de betekening van vermeld arrest, een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de eerste tussenkomenende partij.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Met het aangehaalde arrest van 6 november 2012 (nummer A/2012/0452) werd de bestreden beslissing van 8 november 2011 vernietigd, zodat de Raad tot de noodzakelijke vaststelling dient te komen dat de voorliggende vordering tot vernietiging geen voorwerp meer heeft.

Op de door de verwerende en tussenkomenende partijen ingeroepen exceptie met betrekking tot het belang van de verzoekende partij dient dan ook niet meer ingegaan te worden.

VI. KOSTEN VAN HET GEDING

De oorzaak van het teloorgaan van het voorwerp van het beroep tot vernietiging kan niet aan de verzoekende partij worden toegeschreven. Het komt de Raad daarom passend voor om de kosten van het geding, meer specifiek het door de verzoekende partij betaalde rolrecht, ten laste van de verwerende partij te leggen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de stad Genk is ontvankelijk.
3. Het beroep is onontvankelijk wegens gebrek aan voorwerp.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175,00 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De kosten van de tussenkomst, bepaald op 100,00 euro voor elk van de tussenkomende partijen, komen ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 6 november 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,

 met bijstand van

Hildegard PETTENS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Hildegard PETTENS

Hilde LIEVENS